

Mot 2030 - Statistisk uppföljning av Agenda 2030

Slutrapport av regeringsuppdrag,
november 2022

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Mot 2030 - Statistisk uppföljningen av Agenda 2030 Slutrapport av regeringsuppdrag, november 2022

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och
analys
171 54 Solna
010-479 40 00

Förfrågningar Sara Frankl
010-479 48 04
agenda2030statsweden@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Mot 2030 - Statistisk uppföljningen av Agenda 2030
Slutrapport av regeringsuppdrag, november 2022

Towards 2030 - Statistical follow-up of Agenda 2030 Final report of government assignments November 2022

Producer Statistics Sweden, Social Statistics
and Analysis
SE-171 54 Solna, Sweden
+46 10 479 40 00

Enquiries Sara Frankl
+46 10 479 48 04
agenda2030statsweden@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Towards 2030 - Statistical follow-up of
Agenda 2030 Final report of government assignments November 2022.

ISSN: 0000-0000 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2021- X41BR2104_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

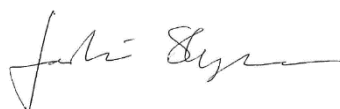
SCB fick i februari 2022 regeringens uppdrag att under 2022 fortsatt samordna utveckling, produktion och tillgängliggörande av statistik för uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030. Regeringen gav SCB detta ettåriga uppdrag med vetskap om att ett uppdrag utan tillkommande finansiering med nödvändighet skulle bedrivas med en låg ambitionsnivå relativt tidigare uppdrag. SCB har följaktligen inte bedrivit årets uppdrag med en framåtriktad inriktning utan snarare under året fokuserat på förvaltning.

Arbete har dock bedrivits med att publicera uppdaterad statistik och en kortare analysrapport samt med samordning av internationell rapportering och dialog om fortsatt nationell uppföljning med andra indikatoransvariga myndigheter. Vi vill ta detta tillfälle att tacka alla de engagerade personer och organisationer som bidragit i arbetet.

Denna rapport utgör slutredovisningen av regeringsuppdraget. Vi beskriver här ett förslag till hur den statistiska uppföljningen kan bedrivas och organiseras framåt. De flesta förslag grundar sig i den slutredovisning av motsvarande uppdrag för 2018-2021, som SCB lämnade till regeringen i oktober förra året.

SCB ser fram emot att fortsätta arbetet med statistik för uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030 inom ramen för ett nytt regeringsuppdrag.

SCB i oktober 2022

Joakim Stymne
Generaldirektör

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	4
Regeringsuppdrag 2022	5
Uppdragets genomförande	5
Samordning	6
Lägesbilder	7
Basuppföljning	7
Utökad uppföljning och analys	7
Tidpunkter för leverans av statistiska lägesbilder	9
Tillgängliggörande	10
Översättning av temaområdet till engelska	10
Förslag rörande statistik och analys för uppföljning av Sveriges genomförandet av Agenda 2030	11

Sammanfattning

Denna rapport utgör slutredovisning av regeringens uppdrag till SCB att under 2022 fortsatt samordna utveckling, produktion och tillgängliggörande av statistik för uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030. I rapporten beskriver SCB kortfattat vad som genomförts inom ramen för uppdraget samt lämnar förslag på hur den statistiska uppföljningen kan genomföras och organiseras framåt.

SCB föreslår att arbetet organiseras i form av en basuppföljning och med möjlighet till utökad uppföljning och analys.

Basuppföljningen kan omfatta:

- Löpande utveckling och uppdatering av den temaingång med statistik för uppföljning av agendan som utvecklats i samarbete med den Nationella samordnaren för Agenda 2030.
- En årlig kort analys av målen med fokus på utvecklingen sedan 2015.
- Korta analyser inom agendans olika ämnen.
- Sammanställning av statistikbilaga till Sveriges frivilliga nationella redovisning (VNR) till FN:s High Level Political Forum (HLPF).
- Löpande samordning av uppföljning med såväl användare som statistikproducenter på nationell och internationell nivå.
- Identifiering av möjligheter att förbättra tillgången till, och användbarheten av, statistik för uppföljning av Agenda 2030.

Inom ramen för **utökad uppföljning och analys** pekar SCB ut ett antal möjliga fördjupade analyser som bedöms kunna bidra till såväl ökat genomslag för arbetet med att genomföra Agenda 2030 som till ökad synlighet och transparens i uppföljningen. Exempel på fördjupade analyser är:

- Utveckla metod för att mäta måluppfyllelse.
- Mäta gränsöverskridande effekter.
- Näringslivets bidrag till genomförandet
- Särskilt underlag till uppföljningen till riksdagen.

SCB ger i slutet av rapporten dessutom en bedömning av **vilka kostnader ett fortsatt uppdrag i linje med förslagen kan innebära.**

Regeringsuppdrag 2022

I februari 2022 gav regeringen SCB i uppdrag att fortsatt samordna utvecklingen, produktionen och tillgängliggörandet av statistik för uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030¹. Uppdraget är en fortsättning på två tidigare uppdrag att samordna och redovisa statistik relaterad till genomförandet av Agenda 2030.²

2022 års uppdrag innefattar att samordna uppföljningen, tillgängliggöra uppdateringen av den för uppdraget aktuella statistiken på SCB:s webbplats samt att senast den 1 november 2022 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Miljödepartementet). Den här rapporten utgör denna slutredovisning av uppdraget.

I slutredovisningen av regeringsuppdraget om samordning av utvecklingen, produktionen och tillgängliggörandet av statistik för uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030 för år 2018–2021³ (nedan refererad till som SCB:s slutredovisning 2021) lämnade SCB detaljerade beskrivningar och förslag på hur den fortsatta statistiska uppföljningen kan genomföras och organiseras. I denna redovisning kommer vi ofta hänvisa till dessa beskrivningar snarare än att upprepa dem.

Uppdragets genomförande

Inom ramen för aktuellt uppdrag har SCB fortsatt den samordning av den nationella uppföljningen och Sveriges bidrag till den globala uppföljningen som beskrevs i SCB:s slutredovisning 2021. Vidare har SCB uppdaterat indikatorerna som publicerats på SCB:s temasida om Agenda 2030. Såväl utvecklingen av temasidan som uppdateringen av den har finansierats via bidrag från Nationella samordnaren för Agenda 2030.⁴ Uppdateringen av indikatorerna beskrivs i SCB:s publikation Statistisk lägesbild 2022 Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige⁵. Inga av de initiativ till utveckling av uppföljningen som beskrevs i SCB:s slutredovisning 2021 har genomförts under 2022.

¹ Regeringsbeslut M2022/00440

² Regeringsbeslut Fi2018/02412/SFÖ m.fl. och Fi2017/00692/SFÖ (delvis)

³ [Fortsatt samordning av den statistiska uppföljningen av Agenda 2030 \(scb.se\)](#)

⁴ Offert daterad 2020-08-26 med beteckning 8971152, offert daterad 2021-08-27 med beteckning A2021/0789/8991897 samt kompletterande offert daterad 2021-12-16 med samma beteckning.

⁵ [Statistisk lägesbild 2022 \(scb.se\)](#)

Samordning

Syftet med att löpande samordna utvecklingen, produktionen och tillgängliggörandet av statistik för uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030 är att öka kvaliteten i uppföljningen och täckningsgraden av indikatorer och redovisningsvariabler. Den bidrar på så sätt till att ytterligare förbättra analysen av Sveriges genomförande av agendan genom att fördjupa förståelsen för materialet.

I SCB:s slutredovisning 2021 beskriver vi i detalj hur samordningen har bedrivits, vilka utmaningar som identifierats och lämnar förslag kring fortsatt samordning. Utmaningarna handlar i stor utsträckning om tydlighet, transparens och gemensam förståelse. SCB menar att det kan vara värdefullt att förstärka såväl den generella styrningen av myndigheterna i förhållande till agendauppföljningen som att specificera och förtydliga åtagandet som indikatoransvarig.

SCB föreslår därför att regeringen överväger att förstärka styrningen av myndigheterna i förhållande till uppföljningen av agendan genom att specificera att de ska bistå med data och statistik som enkelt kan tas fram och delas, samt att bistå med expertkunskap som myndigheten besitter.

SCB avser också skriva överenskommelser mellan SCB som samordnare och de indikatoransvariga myndigheterna och departementen. Dessa överenskommelser kan vara standardiserade, men skulle också kunna anpassas om det finns behov av det. I bilaga 1 i SCB:s slutredovisning 2021 finns ett förslag till överenskommelse mellan SCB och indikatoransvariga.

Vidare vill SCB intensifiera arbetet med att samordna inhämtningen av statistik från andra myndigheter för olika uppföljningar, inklusive för uppföljningen av Agenda 2030.

Lägesbilder

SCB har sedan 2017 sammanställt fem lägesbilder av genomförandet av Agenda 2030 i Sverige. De tre första i form av omfattande rapporter med redovisning av statistik och analyserande texter. Lägesbilden 2020 hade fokus specifikt på agendans princip om att inte lämna någon utanför. De två senaste lägesbilderna har publicerats i form av tabeller, diagram och nyckeltal på en temasida på SCB:s webbplats samt kortare rapporter med analyser i text per mål, med fokus på hur utvecklingen har sett ut sedan 2015.

Basuppföljning

SCB föreslår, i linje med det förslag som lämnades i slutredovisningen 2021, att redovisningen av lägesbilder organiseras i form av en basuppföljning omfattande:

- En temaingång på SCB:s webbplats (scb.se/agenda2030) där indikatorerna i den nationella indikatorlistan publiceras och uppdateras regelbundet. Redovisningen utökas vartefter indikatorer utvecklas eller på annat sätt blir möjliga att redovisa. På ingången redovisas också information om indikatorernas framställning och kvalitet.
- En årlig kort analys av målen med fokus på utvecklingen sedan 2015.
- Korta analyser med koppling till olika ämnen. De korta analyserna samordnas med SCB:s övriga produktion av artiklar och analysrapporter.
- En sammanställning av statistikbilaga till Sveriges frivilliga nationella redovisning (VNR) till FN:s High Level Political Forum (HLPF).

I SCB:s slutredovisning 2021 beskrivs också de förbättringsområden SCB avser arbeta med inom ramen för en basuppföljning. Vi beskriver också ett antal identifierade generella luckor i statistiken som gör det svårt att få till en fullständig statistisk uppföljning av alla dimensioner av agendan. Vi konstaterar att för att förbättra situationen i förhållande till luckor som fortfarande finns krävs samarbete, samordning och i några fall formella regeringsuppdrag med ett uttalat syfte att förbättra täckningen av statistik i förhållande till bland annat uppföljningen av Agenda 2030.

Utökad uppföljning och analys

SCB har under genomförande av tidigare regeringsuppdrag identifierat ett antal aktiviteter och utvecklingsprojekt som skulle kunna bidra till

såväl ökat genomslag för arbetet med att genomföra Agenda 2030 som till ökad synlighet och transparens i uppföljningen.

Vi vill särskilt peka på följande:

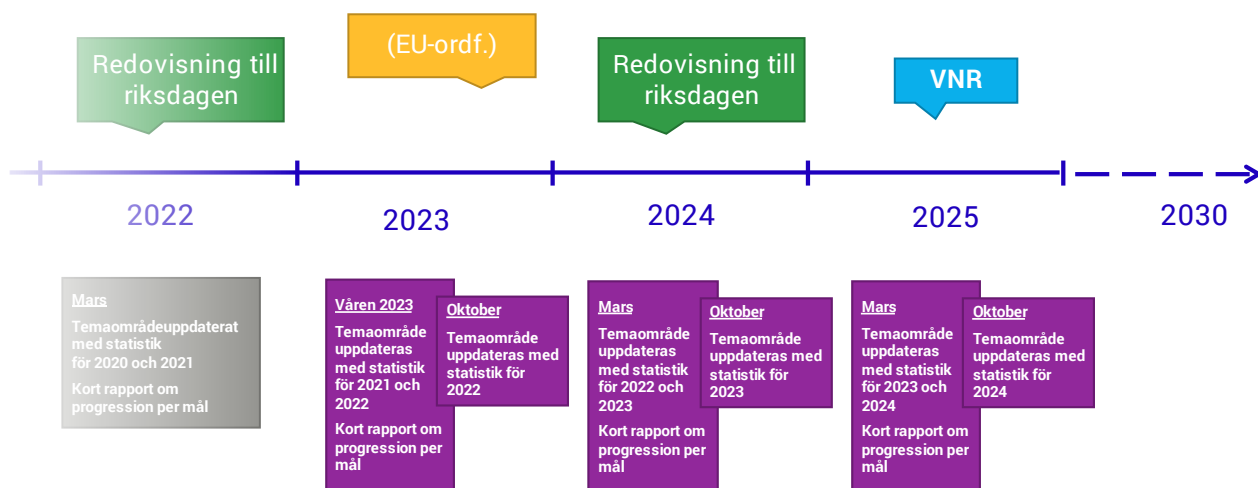
- Större tematiska rapporter om aktuella ämnen. Det skulle till exempel kunna handla om att följa upp den tidigare lägesbilden om principen att inte lämna någon utanför, om Agenda 2030 ur ett jämställdhetsperspektiv eller cirkulär ekonomi och hållbarhet.
- Metod för att mäta måluppfyllelse. Flera länder och organisationer har utvecklat metoder för att mäta progression mot målen och illustrera avståndet som är kvar för att uppfylla målet. En sådan redovisning skulle göra det möjligt att mäta avståndet mellan nuläget och det önskade tillståndet, vilket skulle förbättra översiktligheten i uppföljningen och ge en tydligare bild av hur mycket Sverige har kvar att göra inom de olika områdena i agendan och var målen redan har nåtts.
- Mäta gränsöverskridande effekter. Att uppmärksamma och utvärdera de mångdimensionella och gränsöverskridande effekterna av nationella beslut har blivit en mer och mer angelägen fråga globalt och nationellt. I Sveriges VNR (Voluntary National Review) 2021 nämndes det som ett utvecklingsområde, för att bättre kunna koppla ihop de nationella och internationella dimensionerna i uppföljningen.
- Näringslivets bidrag till genomförandet. Företagens bidrag till genomförandet av Agenda 2030 mäts idag indirekt genom att utfallet mäts för olika fenomen där näringslivet har en roll. Flera länder och internationella organisationer har tagit fram metoder och/eller särskilda indikatorset för att mäta näringslivets bidrag. SCB ser att det kan finnas möjligheter att utveckla en sådan modell även i Sverige. Då i samarbete mellan SCB och representanter för näringslivet och näringslivets organisationer.
- Särskilt underlag till uppföljningen till riksdagen. Regeringen ska lämna en samlad redovisning av genomförandet och måluppfyllelsen av arbetet med Agenda 2030 till riksdagen vartannat år. Den första redovisningen gjordes under våren 2022. SCB kan bidra till redovisningen genom att sammanställa underlag anpassade till det önskade redovisningsformatet.

Dessa aktiviteter och utvecklingsprojekt beskrivs mer i detalj i SCB:s slutredovisning 2021. Flera av aktiviteterna kräver dialog, samarbete och bidrag från andra indikatoransvariga myndigheter, departement och andra intressenter.

Tidpunkter för leverans av statistiska lägesbilder

SCB föreslår att den statistikbaserade redovisningen som görs på SCB:s webbplats uppdateras vid två tillfällen under året, på hösten och på våren. Detta för att kunna tillfredsställa de behov av underlag som finns inför regeringens redovisningar till riksdagen och till FN och samtidigt kunna leverera så aktuell statistik som möjligt. Vid höstens uppdatering kommer indikatorerna att relativt heltäckande kunna beskriva det föregående året. Under våren kan en uppdatering göras med den statistik som publicerats under andra halvan av föregående år och under januari och februari samma år. Exempelvis kommer helåret 2022 kunna täckas in relativt väl av uppdateringen på hösten 2023. Och under våren 2024 kommer statistiken kunna kompletteras med ytterligare redovisningar som finns tillgängliga för 2023.

Regeringens redovisningar

SCB:s leveranser

De årliga korta analysrapporterna av målen, med fokus på progressionen sedan 2015, föreslås levereras i samband med vårens uppdatering av temaingången.

Tillgängliggörande

I dagsläget publiceras statistiken på temasideorna direkt från särskilda Excelmakron som tas fram för varje indikator och publicering. SCB kommer att löpande utveckla möjligheterna att koppla publiceringen av agendastatistiken till tabeller som tillgängliggörs i SCB:s databaser. Målet är att alla indikatorer för Agenda 2030-uppföljningen ska publiceras i de statistiska databaserna i samband med att statistik från de publiceringar som utgör underlag till agendauppföljningen publiceras. På så sätt kan stora delar av uppdateringsarbetet automatiseras och gör också en större andel av statistiken tillgänglig som öppna data.

Ytterligare möjligheter finns i ökad interaktivitet och användning av kartor. Detta är utveckling som planeras och genomförs för SCB:s webbplats totalt och som kommer att kunna användas även i tillgängliggörandet av agendastatistiken.

På sikt är visionen att utveckla temaområdet mot en plattform för tillgängliggörande av olika element av uppföljningen av Agenda 2030. Detta kan innebära nya sätt att publicera analyser i digitalt format, att redovisa rapporter och analyser från andra organisationer och att redovisa mer översiktlig redovisning av till exempel måluppfyllelse eller gränsöverskridande fenomen.

Översättning av temaområdet till engelska

Temasideorna presenteras i dagsläget endast på svenska. Det finns dock en tydlig efterfrågan på information om Sveriges genomförande av Agenda 2030 även på engelska. Efterfrågan märks bland annat i förfrågningar från Regeringskansliet, särskilt under arbetet med Sveriges nationella redovisning till FN. Det kommer också förfrågningar om information på engelska från de internationellt indikatoransvariga organisationerna och från andra statistikbyråer i världen som ser Sverige som ett föregångsland när det gäller statistik och statistisk uppföljning. En översättning av temasideorna rymmer dock inte inom nuvarande ramar och ett särskilt uppdrag, inklusive finansiering, skulle därför krävas för att kunna möta denna efterfrågan.

Förslag rörande statistik och analys för uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030

SCB föreslår att den statistiska uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030 organiseras i form av en **basuppföljning** inklusive:

- Löpande uppdatering, förvaltning och utveckling av SCB:s temaingång med statistik för uppföljning av Agenda 2030. Uppdateringen av statistiken föreslås ske två gånger per år för att hålla statistiken så aktuell som möjligt.
- En årlig kort rapport med fokus på analys av utvecklingen per mål sedan 2015.
- Korta analyser med koppling till olika ämnen. Kortanalyserna samordnas med SCB:s övriga produktion av artiklar och analysrapporter.
- Statistikbilaga till Sveriges åiterrapporteringar till FN:s High Level Political Forum (HLPF).
- Löpande samordning av uppföljning med såväl användare som statistikproducenter på nationell och internationell nivå.
- Identifiering av möjligheter att förbättra tillgången till och användbarheten av statistik i förhållande till Agenda 2030.

Till detta kan sedan fogas **utökad uppföljning och analys** i form av tematiska rapporter eller utveckling av metoder för att mäta till exempel måluppfyllelse, gränsöverskridande effekter eller näringslivets bidrag till hållbar utveckling.

Kostnader associerade med den statistiska uppföljningen

Till skillnad från vad som angavs i slutredovisningen 2021 bedömer SCB inte längre att basuppföljningen kan göras inom ram, med endast ett extra tilldelat medel för uppdatering och förvaltning av temaingången. SCB ser inga möjligheter att bedriva annan verksamhet inom ram än det som kan sägas ingå i vårt uppdrag som nationell statistikbyrå i den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik. Detta innefattar att nationellt samordna det internationella åtagandet att leverera statistik och indikatorer till utsedda internationella indikatoransvariga

organisationer samt att delta i global och regional samverkan kring statistik för uppföljning av Agenda 2030.

Det innebär att för att kunna genomföra en basuppföljning i enlighet med det förslag som lämnats krävs en tillkommande finansiering om 2,8 mnkr per år.

Kostnaderna för utökad uppföljning och analys är beroende av vilka projekt som genomförs. Mycket grovt bedömer SCB att kostnaderna för en tematisk rapport är ca 1 mnkr och för utveckling av en av de ovan nämnda metoderna ca 2 mnkr. Kostnaderna för ett särskilt underlag till regeringens redovisning till riksdagen kan uppgå till mellan 300–500 tkr, beroende på omfattningen.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.